

Bildandet av en Norrlandsregion

Kommunikationsplattform

13 oktober 2008

1. Kommunikationsplattform

Förutsatt att regeringen ger ett positivt besked till bildandet av den nya Norrlandsregionen, kommer omfattande kommunikativa och opinionsbildande insatser att genomföras. Detta dokument är den gemensamma kommunikationsplattformen för det fortsatta regionbildningsarbetet. Det operativa genomförandet av kommunikationsplattformen är en uppgift för projektledningen.

Kommunikationsplattformen omfattar två huvudspår: dels själva regionbildningsprocessen, dels en process för att öka den norrländska tillhörigheten.

1.1 Analys

1.1.1 Berättelsen

Till grund för kommunikationsarbetet ligger en berättelse på vilken de olika kommunikationsinsatserna kan baseras. Berättelsen ska inte finnas med ord för ord i tal, trycksaker eller på hemsidan. Den är fundamentet för den argumentation som Norrstyrelsen ska använda i sin kommunikation med medborgare, medarbetare, media, beslutsfattare och näringsliv. Ett antal undersökningar visar att det är väsentligt att diskutera regionombildningen i konkreta termer och att föra fram argument i de faktiska sakfrågorna.

Detta är den berättelse som är grunden för Norrstyrelsens kommunikationsarbete:

Norrland är värt en bättre framtid, och den ligger i våra egna händer. För många beslut fattas för långt bort, i Stockholm och i Bryssel, och på för många ställen i landsting och på länsstyrelser. Vi norrlänningar är för splittrade för att göra vår röst hörd på riktigt. Nu är det tid för gemensamma tag.

Tillsammans i en Norrlandsregion kan vi till exempel:

- *använda våra gemensamma resurser effektivare för att lösa angelägena uppgifter inom hälso- och sjukvård och regional utveckling.*
- *bättre påverka utbyggnaden av vägar och järnvägar,*
- *stödja utvecklingen av konkurrenskraftiga företag*
- *riva länsgränserna för bättre kollektivtrafik*

Tillsammans kan vi norrlänningar ta större ansvar för vår vardag. I en samlad region kan vi göra skillnad. I en ny Norrlandsregion tar vi framtiden i våra egna händer.

1.1.2 Nuläge

Merparten av partierna i Norrland är för en regionbildning. Dock finns det partier och enskilda politiker som är negativa. Att det skall finnas en folklig acceptans till regionbildningen är av stor vikt - i nuläget uppfattas en stor del av medborgarna i norr som inte helt övertygade.

Ju mer uppenbart någonting framstår, desto sämre blir människor generellt på att kommunicera det i deras tycke uppenbara. Därför finns en tendens bland politiker att inte diskutera regionbildning i termer av konkreta sakfrågor, utan snarare som ett organisatoriskt och administrativt projekt. Resultatet blir ett bristande intresse och engagemang från medborgarnas sida, eftersom projektet inte upplevs påverka dem. Samtidigt finns det en risk att

det leder till att medborgarna blir skeptiska, eftersom det rent byråkratiska upplevs som motpol och konkurrent till det ickebyråkratiska. Därmed riskerar regionbildningen - trots att den syftar till ökat medborgarinflytande - att uppfattas som ett projekt som fjärrar medborgarna från makten.

Det behövs ett perspektivbyte i regionfrågan. Det folkliga engagemanget för regionbildningen är svagt och det saknas ett tydligt politiskt ledarskap i frågan. Vad som nu måste till är en kraftsamling och en politisk strävan mot gemensamma mål. Politiken bör vara lösningsinriktad och fokusera på gemensamma värderingar, för att undvika låsningar på grund av oenighet i delfrågor. Därför är det viktigt att byta perspektiv. Regionfrågan bör betraktas ur de olika sakområdenas perspektiv: medborgarinflytandets, hälso- och sjukvårdens samt den regionala utvecklingens och tillväxtens.

Liksom stora delar av dagens landstingspolitik är regionfrågan svårkommunicerad. Att hälso- och sjukvård, liksom i viss mån kollektivtrafik, brukar vara en het valfråga, innebär inte att sjukvårdens organisation engagerar. Tvärtom är frågan av byråkratisk och teknokratisk natur. Däri ligger en stor del av problemet med att skapa ett bredare samtal kring samhällets organisering på landstings- eller regional nivå. Genom att tydliggöra och konkretisera kan man göra frågan angelägen för fler medborgare.

Samtidigt är det inte sannolikt att en majoritet av medborgarna i Norrland kommer att skapa sig en stark uppfattning vare sig för eller emot en regionbildning. Vad som däremot kan hända är att ett eventuellt missnöje med processen som sådan får för stort utrymme och att detta i sin tur skapar ett folkligt missnöje. Därför är det viktigt att skapa öppna dialoger med utgångspunkt i de viktiga sakområden som ligger till grund för regionbildningen.

Regionfrågan handlar också om tillhörighet. Den lokala tillhörigheten till en bygd, en ort eller en stad är sannolikt starkast. Mycket talar även för att tillhörigheten till Norrland och känslan av att vara norrlänning är starkare än identifikationen med de administrativa länsgränserna. Norrland är i kommunikationssammanhang ett starkt varumärke, värt att vårda.

2. Förhållningssätt

Kritiskt för projektet är att ta ställning till vilka förändringar och möjligheter regionbildningen ställer partierna och de folkvalda inför. Innebär den nya regionen också att mötet med medborgarna kommer att se annorlunda ut? Hur kommer arbetsformerna inom politiken att förändras? Hur ska regionbildningen bli mer än en administrativ och juridisk förändring? Finns det potential att vara nydanande och en förebild jämfört med andra regionbildningar i Sverige och i Europa?

Snabbt kan man konstatera att många av de frågor som diskuteras avgörs av hur partierna och enskilda politiker väljer att forma den nya regionen. Ett gemensamt förhållningssätt till frågorna ovan och andra frågeställningar måste utarbetas i den process som sker inför och efter regionbildningen.

För att det politiska arbetet ska öka möjligheten till framgång för regionbildningen krävs att:

- Innehållet är viktigare än formen. Medborgarna skall mötas med en berättelse om vad regionen ska göra och vilka möjligheter som öppnar sig med en enig norrländsk region.
- Processen är transparent och generös i relation till omvärlden och öppnar för möjligheter till dialog tidigt i processen.
- Det görs en beskrivning av vad den nya regionen innebär i relation till Sverige och Europa.
- De traditionella arbetsformerna i politiken utmanas och möjliggör nya sätt att organisera det parlamentariska arbetet. Den nya regionen ska minska avståndet till politiken genom mötes- och arbetsformer som ger ökad dialog mellan förtroendevalda och medborgarna.

Punkterna ovan blir då utgångspunkter för den fortsatta processen i regionbildningen. Med ett enigt förhållningssätt när det gäller den nya regionens roll och betydelse kommer medborgarna att möta en ny och dynamisk grupp politiker och se de utvecklingsmöjligheter regionbildningen skapar.

3. Kommunikationsmål

3.1 Övergripande kommunikationsmål

Kommunikationen skall medverka till:

- Framgång för den norrländska regionbildningen
- Öka medborgarnas positiva inställning till bildandet av en ny region
- Öka medarbetarnas och näringslivets engagemang för bildandet av en ny region

3.2 Budskap

Tre begrepp skall vara vägledande i all kommunikation som genomförs:

- Närmare
- Starkare
- Klokare

Närmare

Med en norrländsk region flyttas beslutsmakten närmare medborgarna. Många frågor som tidigare beslutats om på nationell nivå kommer nu att fattas på regional nivå.

Starkare

En gemensam region ger skalfördelar och starkare förutsättningar för att erbjuda invånarna snabba och kvalitativa offentliga tjänster. En enad region i Norrland kan tydligare göra gemensam sak och positionera sig såväl nationellt som inom EU.

Klokare

En norrländsk region tar fasta på de speciella förutsättningar som råder i Norrland. Vi kan organisera verksamheten utifrån den verklighet som råder här och skapa inomregional balans. Vår demokratiska organisation och våra välfärdstjänster kan utformas för att överbrygga gleshet och långa avstånd.

4. Problem och utmaningar för projektet

Projektet står inför en rad utmaningar och potentiella problem. Kommunikationsplattformen och det operativa arbetet i projektet ska undanröja dessa i så stor mån som möjligt.

- **Bristande kunskap och engagemang hos medborgarna.** För att undvika att projektet blir en angelägenhet för ett fåtal är öppenhet och dialog viktiga inslag. Genom att göra information tillgänglig löpande om hur projektet utvecklas och skapa forum för möjlighet till dialog om Norrlands utmaningar kan projektets framgång öka. Webbplats med samlad information och dialogforum, förtroendevalda som ökar sin närvaro i vardagen och webb-baserade dialoger är exempel på aktiviteter som kan öka möjligheten för framgång i regionbildningen.
- **En otydlig och splittrad målbild.** Den nya regionens förtroendevalda och anställda måste samlas kring en gemensam målbild om vad regionbildningen ska syfta till. Regionbildningen i sig räcker inte, utan det är innehållet som avgör framgången. Ett tydligt och framåtsyftande medborgarperspektiv på regionbildningen är avgörande för framgång. Gemensamma utbildningar är centralt för att säkra att regionens representanter utvecklar en gemensam syn på regionen. Fokus ska i huvudsak ligga på innehåll och inte form för regionen. Utgångspunkten skall vara ett tydligt fokus på vad regionen ska göra för att utveckla förutsättningarna för att skapa ett framgångsrikt Norrland.
- **Ett otydligt ledarskap.** I arbetet med att forma den nya regionen måste ledarskapet tydliggöras. Medborgarna måste få en rättvis chans att se sina folkvalda som driver och leder arbetet med regionbildningen. De ledande representanterna för partierna i regionprojektet kan genom ökad synlighet och närvaro stärka synen på ett enat Norrland. Genom att ledarskapet fokuserar på vad regionen ska arbeta med för att stärka Norrlands förutsättningar ökar respekten och intresset för såväl regionbildningen som ledarskapet.

5. Vad kommuniceras?

För att regionbildningen ska kunna genomföras behöver två olika aspekter av processen göras tydliga. I dialogen med de olika målgrupperna ska två olika anslag användas; ett rationellt som handlar om de mer praktiska fördelarna av regionbildningen och ett mer emotionellt anslag som främst syftar till att stärka samhörigheten bland norrlänningarna.

5.1 Regionbildningen - det rationella anslaget:

Exempel på vad som kommuniceras:

- Kraft att driva angelägna projekt inom näringspolitik och infrastruktur
- Möjlighet att effektivisera administration och verksamheter
- Ett tydligt politiskt ledarskap för Norrlands utveckling
- Möjlighet att attrahera investeringar från utlandet i näringsliv och forskning
- En modern parlamentarisk organisation för att främja dialogen mellan medborgarna och de förtroendevalda
- Norrlandsregionen är en viktig samhällsekonomisk aktör såväl nationellt som inom regionen
- Ökad förståelse och kunskap för lokala och regionala problem och styrkor
- Initiativ för att flytta beslutsfattandet närmare medborgaren
- Tydligare förankring för politiska och ekonomiska beslut; beslut bygger på regionens förutsättningar
- Lättare för medborgaren att utkräva ansvar och att ställa krav på öppenhet och effektivisering av politiska och ekonomiska processer

5.2 Norrländska samhörigheten – det emotionella anslaget

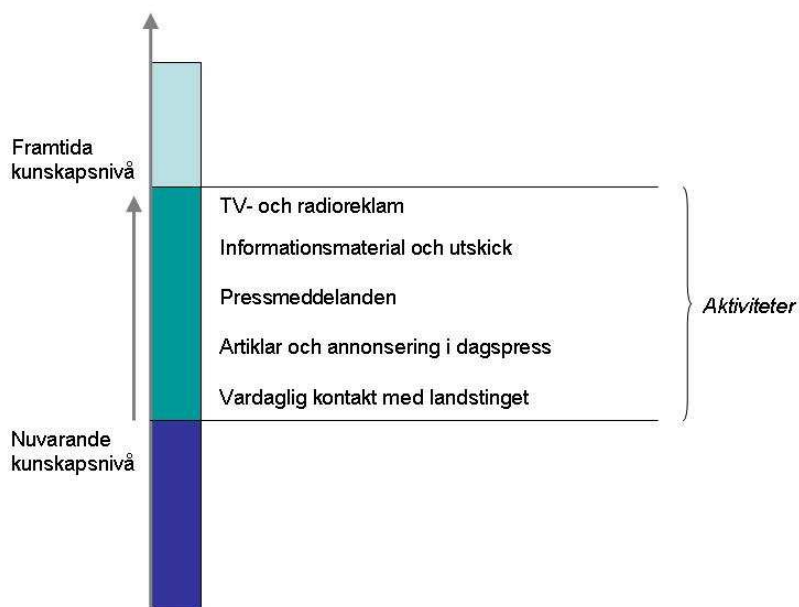
Exempel på vad som kommuniceras:

- En förstärkt norrländsk tillhörighet.
- En norrländsk stolthet för regionen som självständig helhet och som del i ett större nationellt sammanhang
- Vad norrlänningarna kan bidra och faktiskt bidrar med i den svenska ekonomin
- Exempel på förnyelse, förbättring och effektivisering
- En tydlig signal till norrlänningarna att de som politiska, ekonomiska och kulturella aktörer är viktiga för ett mer välmående Norrland
- Ett historiskt perspektiv som framhäver regionens fundamentala roll för det svenska välståndet
- Vad Norrland är bäst på i Sverige, Norden och Europa
- Den unika kulturella mångfald Norrland är ensam om i Sverige
- Norrlands plats på den Europeiska Unionens arena som en värdefull samarbetspartner med viktiga bidrag till det europeiska mervärdet.

6. Påverka medborgare, medarbetare och intressenter

Kommunikationen skall riktas till en rad olika intressenter, såväl inomregionala – aktörer på alla nivåer som verkar inom den nya regionen - som aktörer i övriga Sverige och i EU, globalt

Insatser måste göras för att höja dels den allmänna kännedomen om den nya Norrlandsregionen, dels politikernas och tjänstemäns kunskaper om regionbildningen. Det är därför avgörande att via olika mötesplatser nå ut med information om regionbildningen genom redan etablerade fora.

6.1 Strategi för ökad kunskap om region Norrland

Befintliga och beprövade informationskanaler och verktyg inom respektive landsting och kommunförbund ska användas för att informera om regionbildningen. Konkreta aktiviteter för att höja kunskapen kan till exempel vara:

- En gemensam mediestrategi
- Fakta och argument
- Forum för dialoger: Med regering, riksdag, verk och myndigheter, mellan medarbetarna i de tre landstingen, mellan regionala aktörer i regionen och mellan regionala och nationella politiker
- Kartläggning och analyser
- Kunskaphöjande seminarier och studiebesök
- Jämförande studier m m med Västra Götalandsregionen och Region Skåne

7. Tidsplan

